

Η Βιβλιοθήκη του Παν.Κύπρου είναι επένδυση Πολιτισμού

BY PEGGY SPINELI

Η Έλενα Διομήδη-Παρπούνα, Αναπληρώτρια Διευθύντρια του Κέντρου Πληροφόρησης και της Βιβλιοθήκης στο I.W.

Μετά την πρώτη μας επίσκεψη, επιστρέψαμε για να μάθουμε περισσότερα για το κτήριο, τη συνεργασία με τον Jean Nouvel, τις αυτοματοποιημένες υπηρεσίες και φυσικά τις εκδηλώσεις που θα μας δώσουν ακόμη περισσότερα κίνητρα να επισκευτούμε τον χώρο.

Η Έλενα Διομήδη-Παρπούνα, είναι Αναπληρώτρια Διευθύντρια του Κέντρου Πληροφόρησης και της Βιβλιοθήκης «Στέλιος Ιωάννου» του Πανεπιστημίου Κύπρου. Έχει το εξαιρετικό προνόμιο τους τελευταίους 9 μήνες, να χαρακτηρίζει ως γραφείο της, ένα από τα πιο όμορφα σύγχρονα κτήρια της Κύπρου, ενώ ταυτόχρονα είναι περιτριγυρισμένη από βιβλία.

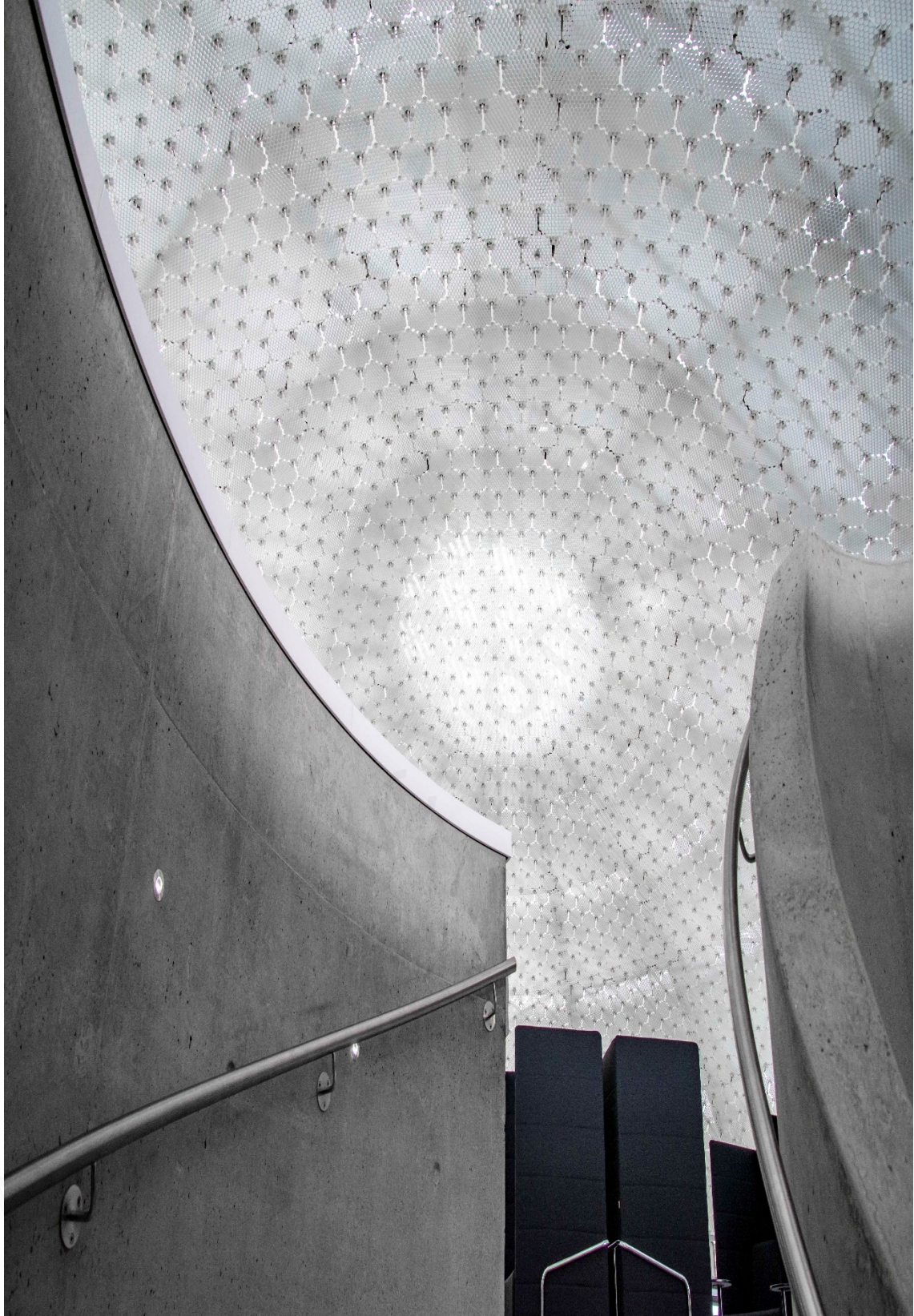
ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΕΠΙΣΗΣ: Μετακομίσαμε στην υπέροχη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου

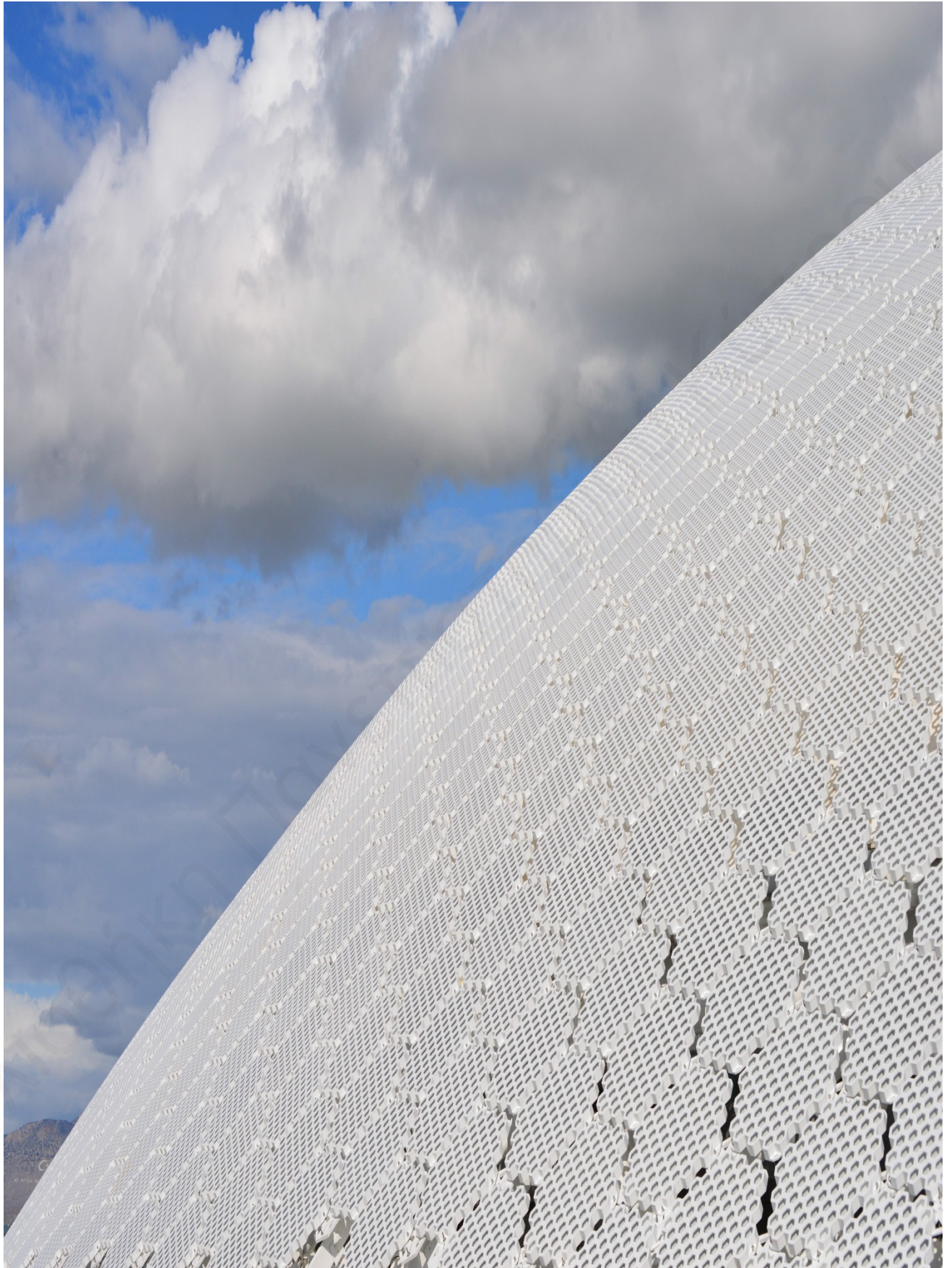

Πότε άρχισε να παίρνει σάρκα και οστά η ιδέα δημιουργία της Βιβλιοθήκης;

Το Κέντρο Πληροφόρησης – Βιβλιοθήκη «Στέλιος Ιωάννου», στο οποίο λειτουργεί η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου από το Δεκέμβριο του 2018, άρχισε να συζητείται από το 2003, όταν η αείμνηστη Έλλη Ιωάννου, γενναιόδωρα και με πολλή αγάπη προσέφερε στο Πανεπιστήμιο Κύπρου το ποσό των 8 εκ. ευρώ με σκοπό την ανέγερση Βιβλιοθήκης που προς αναβάθμιση της παιδείας και της

μόρφωσης στην Κύπρο, και με **μόνη επιθυμία να φέρει το όνομα του αποθανόντος συζύγου της, Στέλιου Ιωάννου**. Η ανάθεση επίσης του σχεδιασμού του στον διεθνή φήμης Γάλλο αρχιτέκτονα Jean Nouvel με κάλυψη του κόστους αμοιβής του από την οικογένεια Έλλης και Στέλιου Ιωάννου αποτέλεσε καθοριστικό παράγοντα για το εντυπωσιακό αποτέλεσμα που σήμερα έχουμε. Από το 2003 πέρασαν αρκετά χρόνια μέχρι την ολοκλήρωση της μελέτης και την κατάθεση του θεμέλιου λίθου το 2011. Στη συνέχεια, αναγνωρίζοντας την αξία και την αναγκαιότητα του κτηρίου για το Πανεπιστήμιο και την κοινωνία της Κύπρου γενικότερα, **η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στήριξε το Πανεπιστήμιο Κύπρου, συγχρηματοδοτώντας το έργο** μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης με ποσό ύψους πέραν των 24 εκ. ευρώ, σε μια πραγματικά δύσκολη οικονομικά περίοδο για το Πανεπιστήμιο Κύπρου και την Κύπρο γενικότερα.

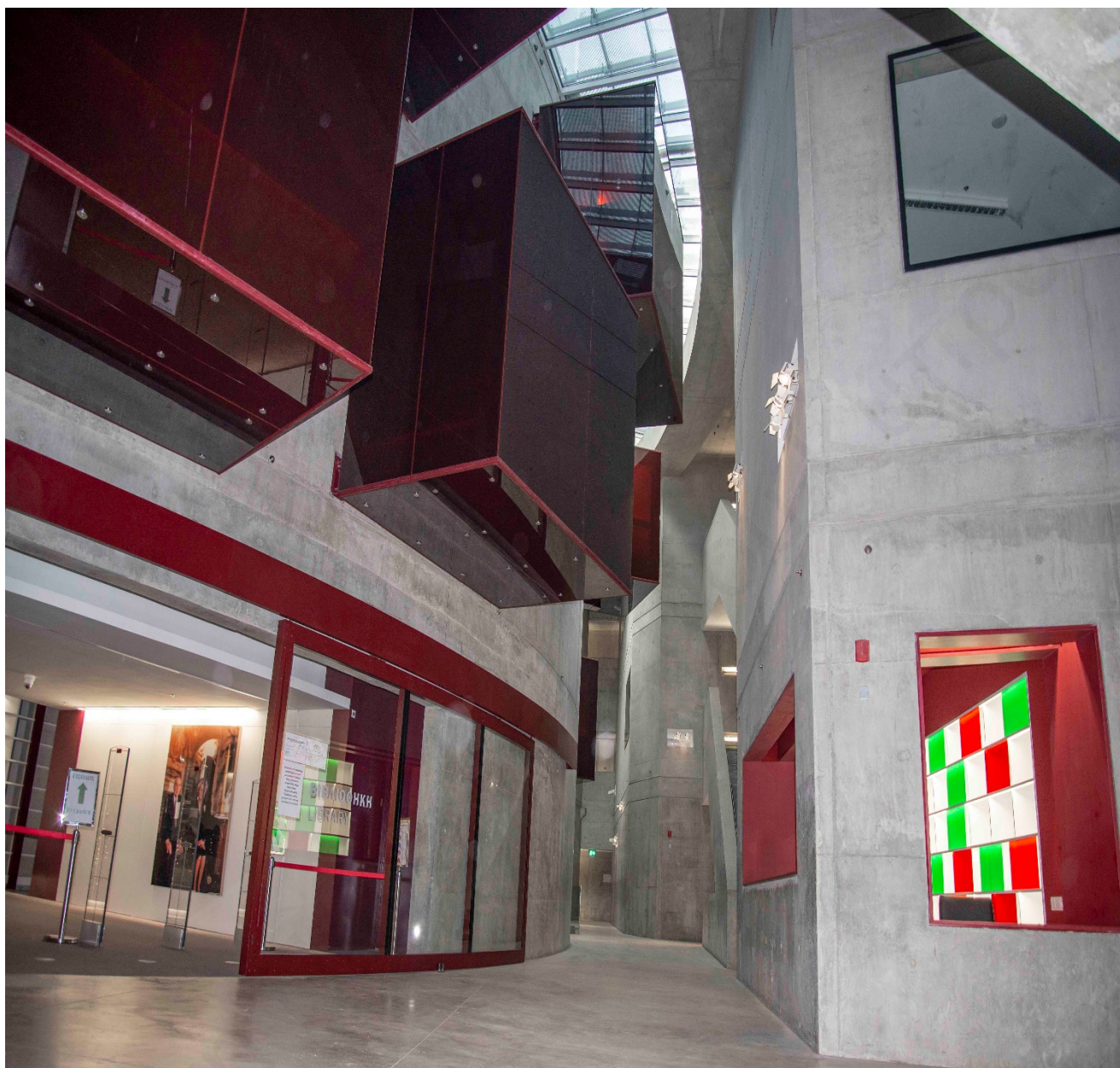
Ποια ήταν η συνεισφορά της οικογένειας Ιωάννου στην υλοποίηση, και δεν υπονοώ μόνο την οικονομική;
Πέραν της σπουδαίας οικονομικής στήριξης η οποία αποτέλεσε

καθοριστικό παράγοντα για την έναρξη του έργου, η οικογένεια Ιωάννου επέδειξε, και συνεχίζει να επιδεικνύει, την ευαισθησία και την αγάπη της για τα γράμματα, τη μόρφωση, την παιδεία, το βιβλίο στην Κύπρο αλλά και ευρύτερα. Το φιλανθρωπικό της έργο αποτελεί σημαντικό παράδειγμα και απόδειξη ότι **ο συνδυασμός ενός οράματος που να υπερβαίνει τα γεωγραφικά όρια, με την ιδιωτική πρωτοβουλία αλλά και τη συνετή οικονομική και διοικητική διαχείριση, μπορούν να επιφέρουν ένα αποτέλεσμα προς όφελος της κοινωνίας** αλλά και με διεθνή αναγνώριση και αντίκτυπο.

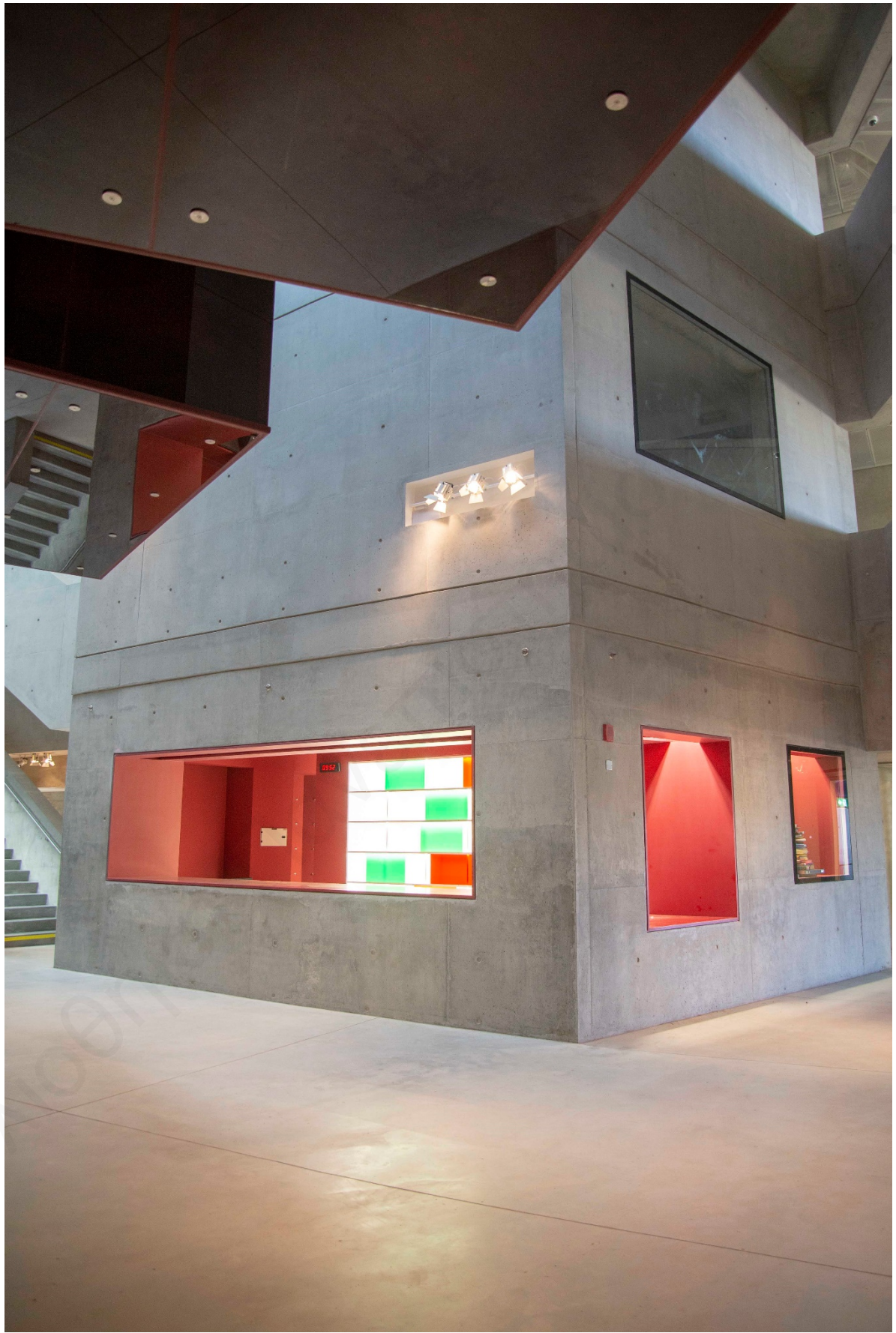
Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου

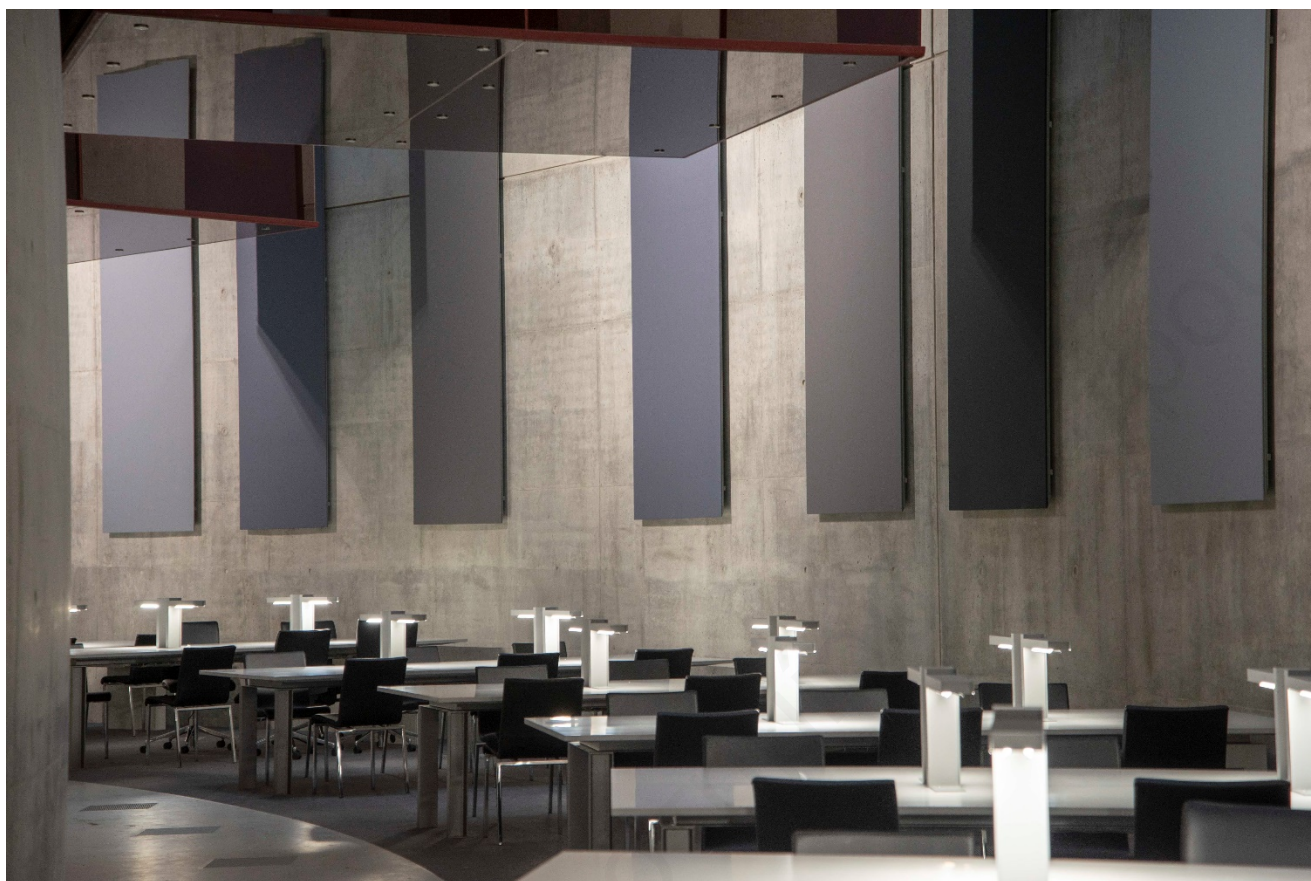
Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου

Το Πανεπιστήμιο Κύπρου, αλλά και η κοινωνία γενικότερα, έχει να παρουσιάσει σημαντικό αριθμό αξιόλογων συγγραφέων/ερευνητών, οι οποίοι στο Κέντρο Πληροφόρησης - Βιβλιοθήκη «Στέλιος Ιωάννου» μπορούν να βρουν τον φυσικό τους χώρο για προβολή και διάδοση του έργου τους.

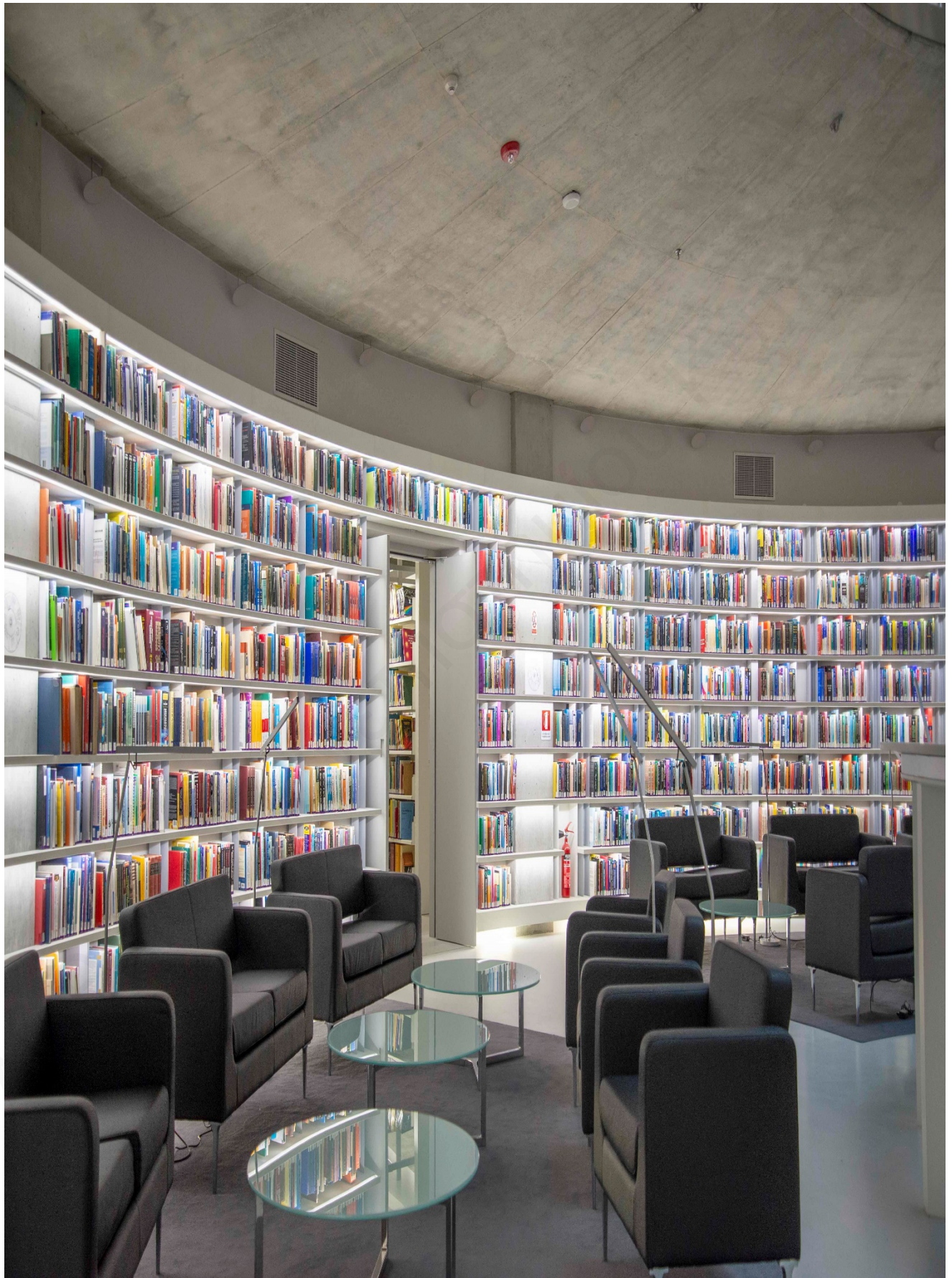

Πώς ήταν η συνεργασία με τον αρχιτέκτονα του έργου;

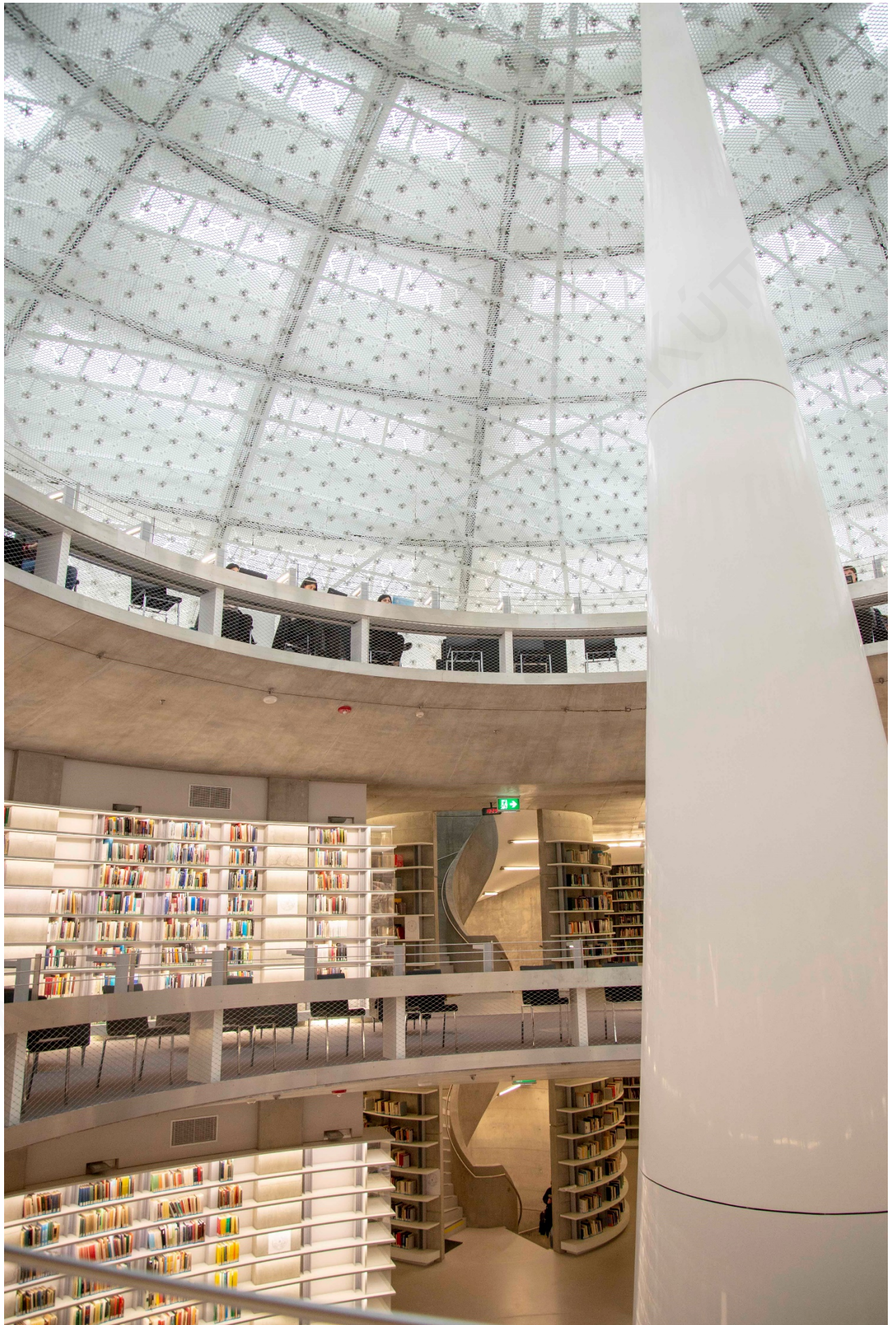
Από τη σκοπιά ενός επαγγελματία βιβλιοθηκονόμου, ο οποίος καλείται να συνεργαστεί σε ένα έργο με τέτοια αρχιτεκτονική πολυπλοκότητα και μέγεθος, **η όλη εμπειρία συνεργασίας με τον αρχιτέκτονα αποτέλεσε μια ιδιαίτερη πρόκληση.** Προερχόμενοι όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς από διαφορετικούς επαγγελματικούς κόσμους, οφείλαμε να συνεργαστούμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο με σκοπό πάντοτε το καλύτερο λειτουργικό, αλλά ταυτόχρονα και αισθητικό αποτέλεσμα. **Οι περιπτώσεις ωστόσο των έντονων συζητήσεων και διαπραγματεύσεων σε επιμέρους δύσκολες αποφάσεις δεν ήταν λίγες, προκειμένου οι θέσεις όλων να γίνουν αντιληπτές και επιτυχώς υλοποιήσιμες.** Κατά τη διάρκεια του σχεδιασμού του κτηρίου εργάστηκαν αντιπρόσωποι του αρχιτεκτονικού γραφείου Jean Nouvel, αρχιτέκτονες εκπρόσωποί τους στην Κύπρο, αρχιτέκτονες του Πανεπιστημίου Κύπρου, κ.ά. Αυτό που χαρακτηριστικά θυμάμαι να γίνεται, είναι η έντονη προσπάθεια επεξήγησης του τρόπου λειτουργίας της Βιβλιοθήκης, ώστε αυτός να αποτυπωθεί σε αρχιτεκτονικό σχέδιο και στην πραγματικότητα να διευκολύνεται από τη διαρρύθμιση και διάταξη των χώρων στο κτήριο. **Σημαντική επίσης ιδιαιτερότητα αποτέλεσε η εκ των προτέρων απόφαση της ιδέας για τη μορφή που θα είχε το κτήριο, στην οποία και έπρεπε να προσαρμοστεί η λειτουργία της Βιβλιοθήκης.** Μετά από σειρά συζητήσεων και εισηγήσεων, θεωρούμε ότι όλη η ομάδα πέτυχε στο να δημιουργήσει ένα λειτουργικό, ελκυστικό και ιδιαίτερο κτήριο για τα δεδομένα της Κύπρου, αλλά και επάξια συγκρινόμενο με αντίστοιχα έργα του εξωτερικού.

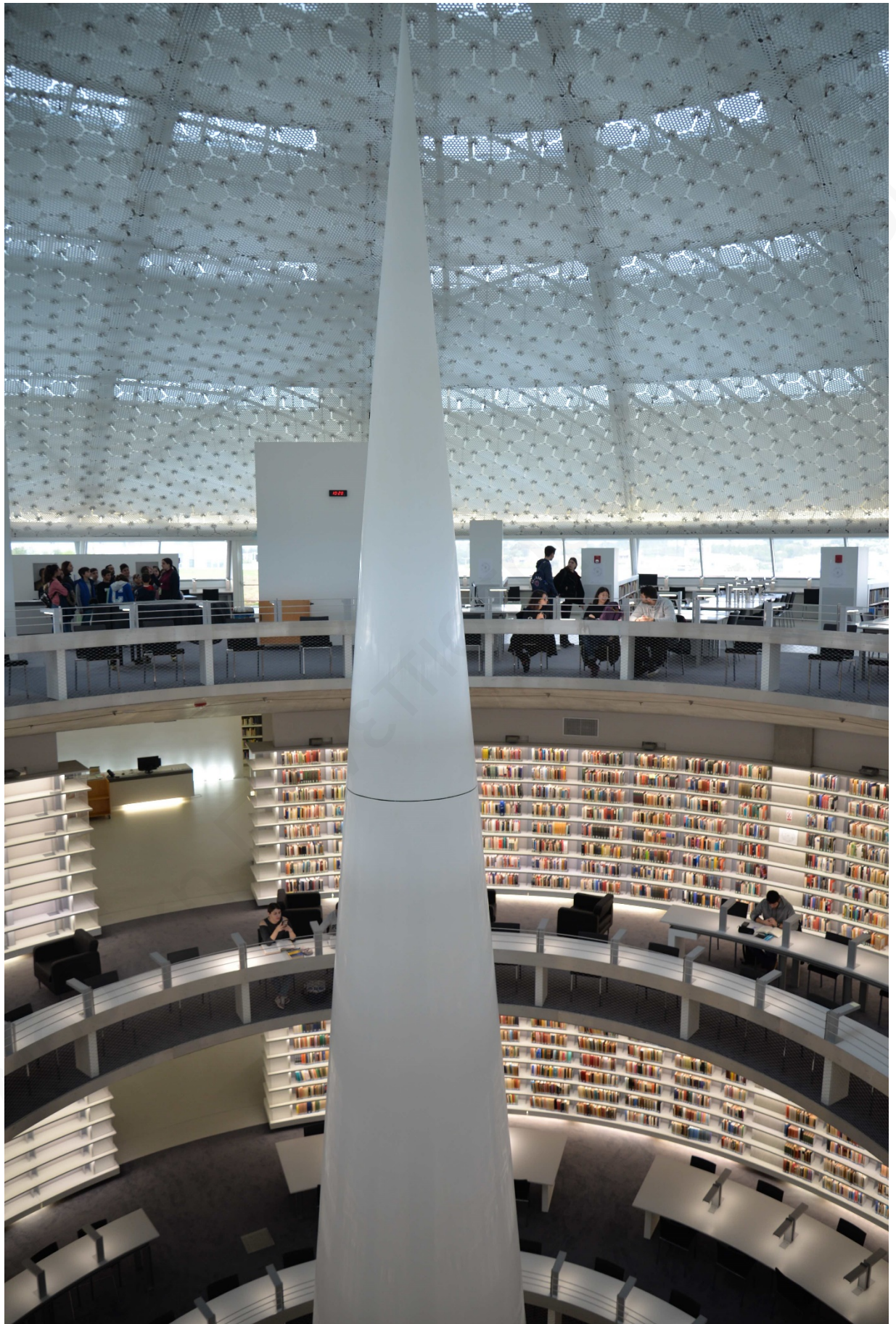
Πόσο σας ικανοποιεί το αποτέλεσμα;

Με την πάροδο οκτώ και πλέον μηνών λειτουργίας του Κέντρου Πληροφόρησης - Βιβλιοθήκη «Στέλιος Ιωάννου», και με την επισκεψιμότητα να φτάνει στο αποκορύφωμά της, πιστεύω ότι το αποτέλεσμα είναι πολύ ικανοποιητικό, τόσο από πλευράς διάταξης των χώρων και των συλλογών, όσο και από πλευράς παροχής περιεχομένου και ποιότητας υπηρεσιών και εξυπηρέτησης προς τους χρήστες της Βιβλιοθήκης. Περιθώρια βελτίωσης φυσικά και υπάρχουν, όπως άλλωστε και σε κάθε νέο κτήριο, ακόμα και μετά την ολοκλήρωση όλων των επιμέρους υποέργων. Σε αυτά στοχεύουμε καθημερινά, αξιοποιώντας μάλιστα και την εμπειρία, τόσο τη δική μας ως εργαζόμενοι στο χώρο, όσο και των χρηστών/επισκεπτών της Βιβλιοθήκης.

Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου

Ποιο είναι το προσωπικό σας αγαπημένο σημείο στη βιβλιοθήκη και γιατί;

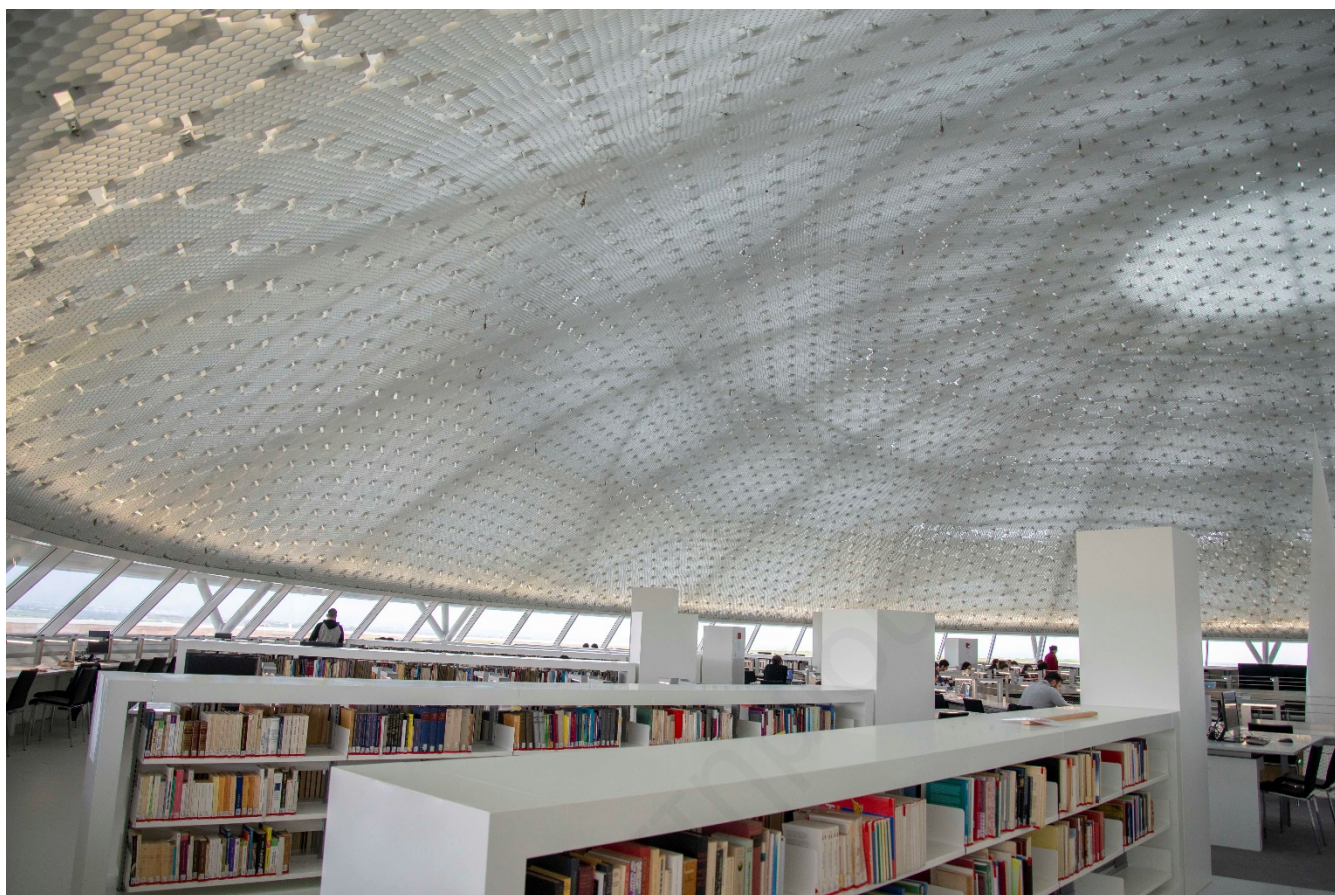
Όπως ενδεχομένως να έχει διαπιστώσει κάθε επισκέπτης, το κάθε σημείο του κτηρίου έχει μια ξεχωριστή ιδιαιτερότητα και είναι καλά μελετημένο, τόσο από αισθητικής όσο και από λειτουργικής άποψης. Αναντίλεκτα το ιδιαίτερα αγαπημένο και ενδιαφέρον σημείο του για μένα και την πλειοψηφία των επισκεπτών αποτελεί **ο τρίτος όροφος**. Αυτός δίνει σε κάθε επισκέπτη την εντύπωση ότι βρίσκεται σε μια άλλη κτηριακή διάσταση από αυτήν που συνηθίσαμε να βλέπουμε στα κτήρια της Κύπρου. Η μοντέρνα αρχιτεκτονική του, ο εντυπωσιακός θόλος, ο ηλιοστάτης, ο χαρακτηριστικός κώνος, κ.ά. σε συνδυασμό με τη θέα 360 μοιρών προς κάθε κατεύθυνση της Κύπρου, μαγεύουν κάθε επισκέπτη και εμπνέουν κάθε μελετητή.

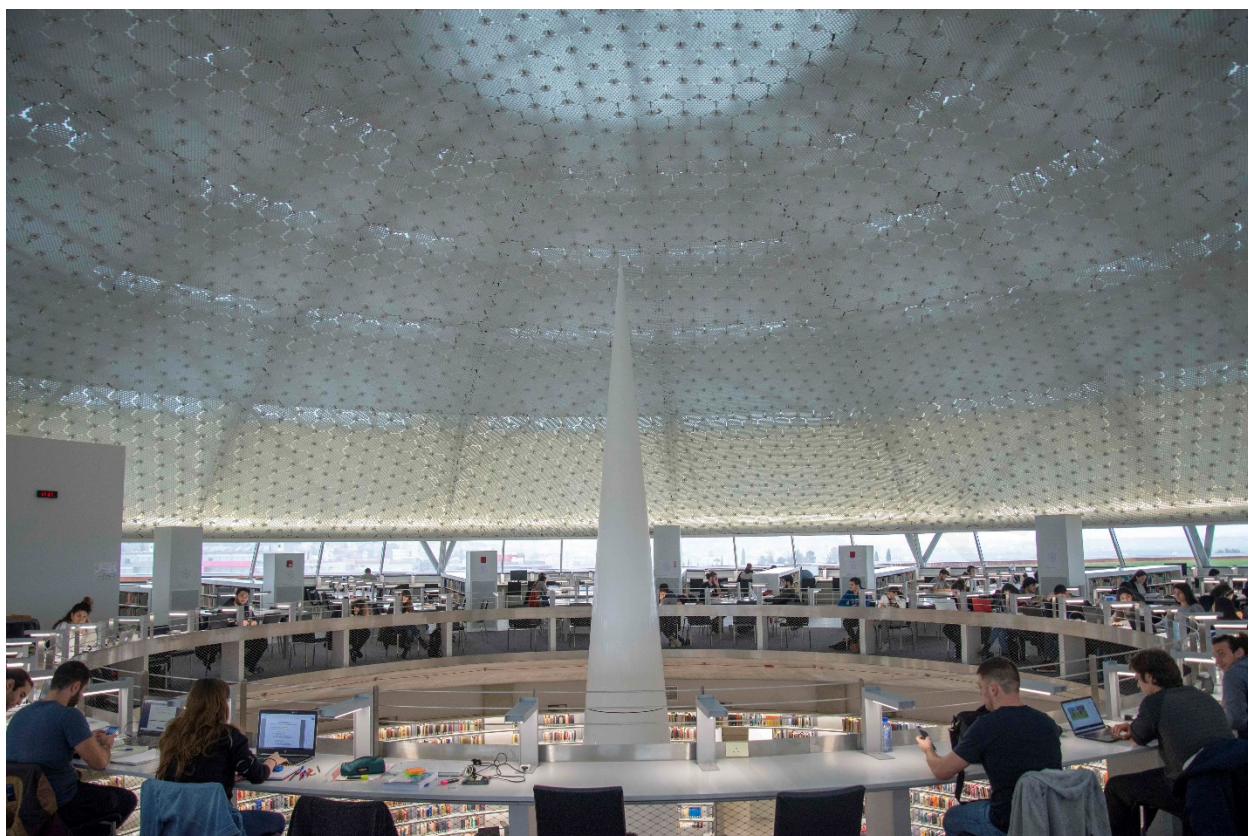
Πώς είναι να δουλεύεις σε ένα κτήριο υπόδειγμα αρχιτεκτονικού σχεδιασμού;

Αναμφίβολα, το προνόμιο να εργάζεται κανείς σε έναν τέτοιο χώρο προκαλεί μόνο θετικά συναισθήματα, όπως χαράς, περηφάνειας, ικανοποίησης, αλλά ταυτόχρονα και ευθύνης. **Αυτός ο χώρος αποτελεί σύμβολο γνώσης, συνεισφοράς, παιδείας και τόσα άλλα που μια βιβλιοθήκη μπορεί και πρέπει να εμπνέει στο κάθε άτομο ξεχωριστά.** Βασικό μέλημά μας, ως εργαζόμενοι στο χώρο, είναι να αναδείξουμε πόσο επάξια και ανάλογα η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου ανταποκρίνεται στον σκοπό ύπαρξής της και πώς η νέα και επιβλητική της στέγη ήρθε για να προσθέσει σε αυτή την αποστολή, όπως άλλωστε αρμόζει σε μια αξιόλογη βιβλιοθήκη, αλλά και ένα ίδρυμα όπως το Πανεπιστήμιο Κύπρου με υψηλού επιπέδου ακαδημαϊκό, ερευνητικό και κοινωνικό προσανατολισμό.

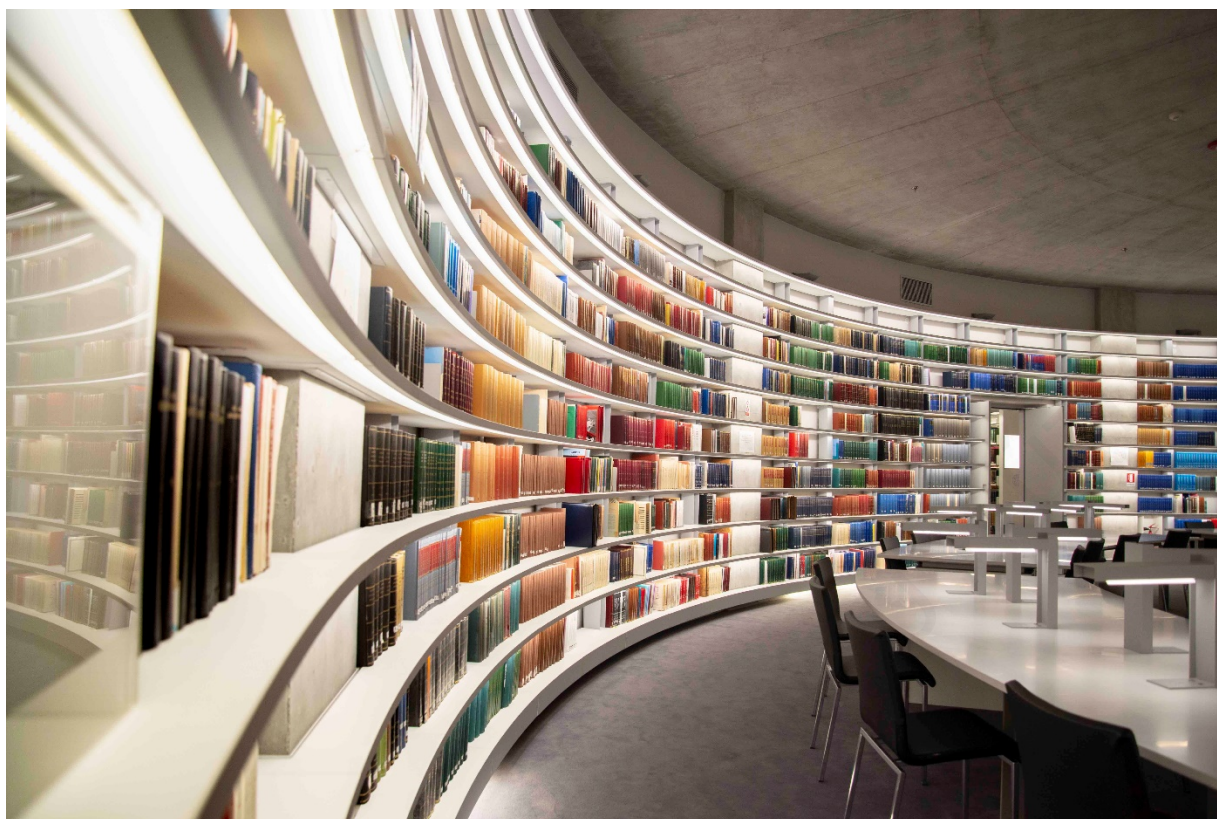
Ο συνδυασμός ενός οράματος που να υπερβαίνει τα γεωγραφικά όρια, με την ιδιωτική πρωτοβουλία αλλά και τη συνετή οικονομική και διοικητική διαχείριση, μπορούν να επιφέρουν ένα αποτέλεσμα προς όφελος της κοινωνίας

Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου

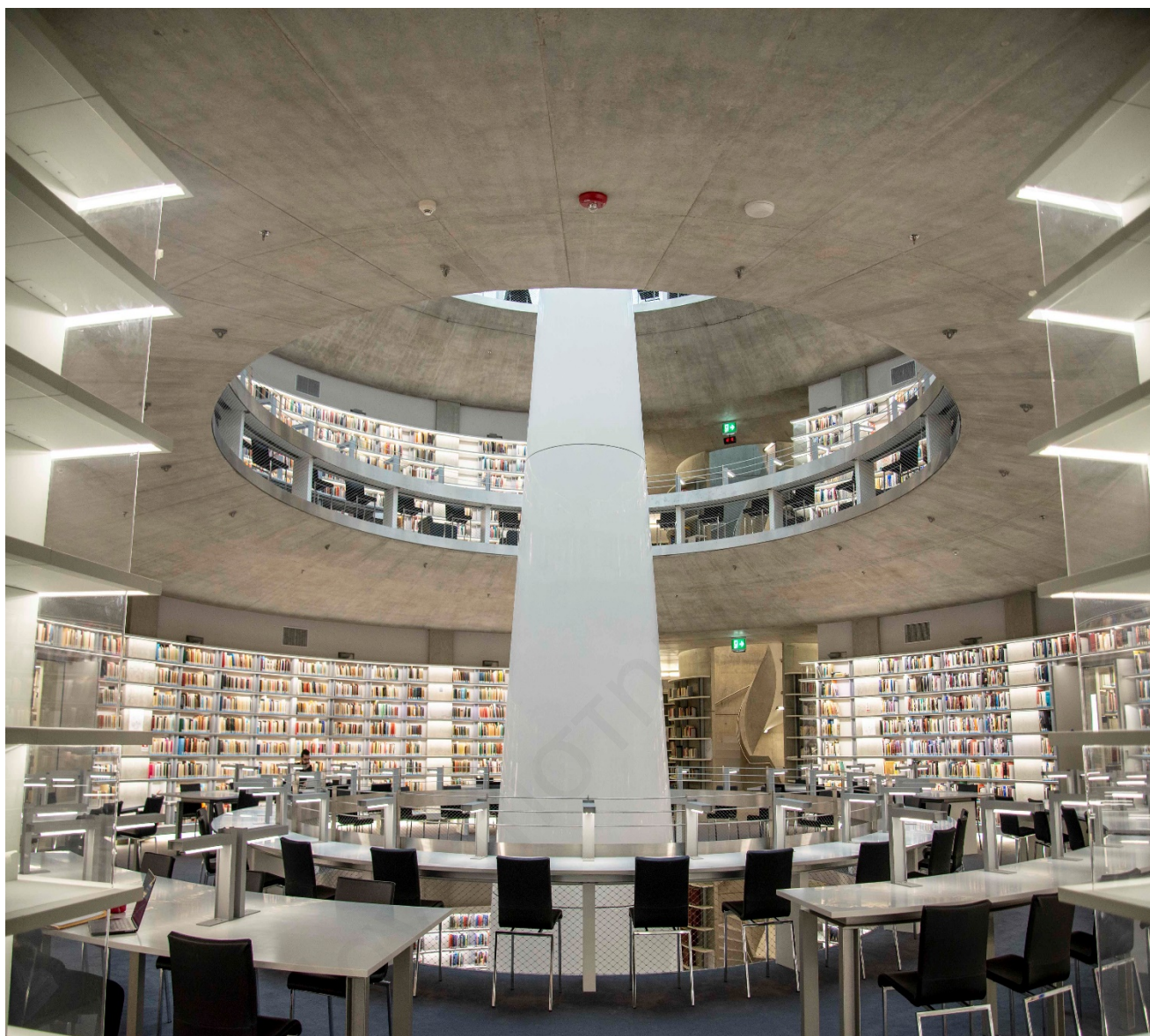

Ποια ήταν η ανταπόκριση των φοιτητών;

Η ανταπόκριση των φοιτητών του ΠΚ ήταν εντυπωσιακή και συγκινητική από την πρώτη στιγμή λειτουργίας της Βιβλιοθήκης. Ήταν για όλους ένας διακαής πόθος να ζήσουν αυτή τη ιστορική στιγμή, αφού για χρόνια είχαν στερηθεί ένα αξιόλογο κτήριο Βιβλιοθήκης που θα τους παρείχε όλες τις σύγχρονες διευκολύνσεις στις σπουδές τους. Αξίζει να σημειωθεί ότι κατά τις εξεταστικές περιόδους, αλλά και κατά τη διάρκεια των εξαμήνων, η κάλυψη από φοιτητές των θέσεων μελέτης πλησιάζει το 90% περίπου. Απόδειξη επίσης της ικανοποίησής τους, αποτελούν τα κολακευτικά σχόλιά τους, καθώς και το συνεχές ενδιαφέρον μεγάλου αριθμού ατόμων εκτός Πανεπιστημίου Κύπρου να επισκεφτούν το κτήριο. Γεγονός το οποίο η Βιβλιοθήκη πρέπει να διαχειριστεί με τέτοιο τρόπο, ώστε να δίνεται η δυνατότητα σε κάθε ενδιαφερόμενο να επισκέπτεται και να μελετά στους χώρους της, ενώ ταυτόχρονα να διατηρείται και η απαραίτητη τάξη και ησυχία στο χώρο της Βιβλιοθήκης.

Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου

Πόσο και πώς επενδύετε στην εκπαίδευση των παιδιών και την συμπερίληψη της βιβλιοθήκης στην καθημερινότητά τους;
Πιστεύουμε ότι η Βιβλιοθήκη πρέπει να αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της καθημερινότητας για τα παιδιά και κυρίως τους μαθητές. Είναι χώρος ο οποίος τα προετοιμάζει με σκοπό την καλλιέργεια και ανάπτυξη δεξιοτήτων αυτόνομης και συνεχούς μάθησης. Αυτή η ανάγκη διαπιστώσαμε ότι υπάρχει στην κοινωνία της Κύπρου. Η επαφή δασκάλων, νηπιαγωγών με τη Βιβλιοθήκη προς όφελος των παιδιών θεωρούμε ότι είναι το λιγότερο που μπορούμε να προσφέρουμε στη προσπάθεια σταδιακής δημιουργίας κουλτούρας ανάγνωσης και πληροφοριακού γραμματισμού στα παιδιά μας. Η δημιουργία του Παιδικού Τμήματος στην ακαδημαϊκή Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου στόχο έχει τη φιλοξενία οργανωμένων εκπαιδευτικών επισκέψεων από μαθητές προδημοτικής και δημοτικής εκπαίδευσης καθώς και τη συνεργασία με νηπιαγωγούς και δασκάλους στο κτίσιμο αυτής κουλτούρας. Από τη μέχρι στιγμής εμπειρία μας βλέπουμε μεγάλο ενδιαφέρον από δασκάλους και γονείς για μια πρώτη γνωριμία με τη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου. Αυτό το ενδιαφέρον υπήρχε

διαχρονικά και αναμένουμε ότι οι καρποί αυτών των προσπαθειών θα φανούν στις επόμενες γενεές φοιτητών και πολιτών της Κύπρου.

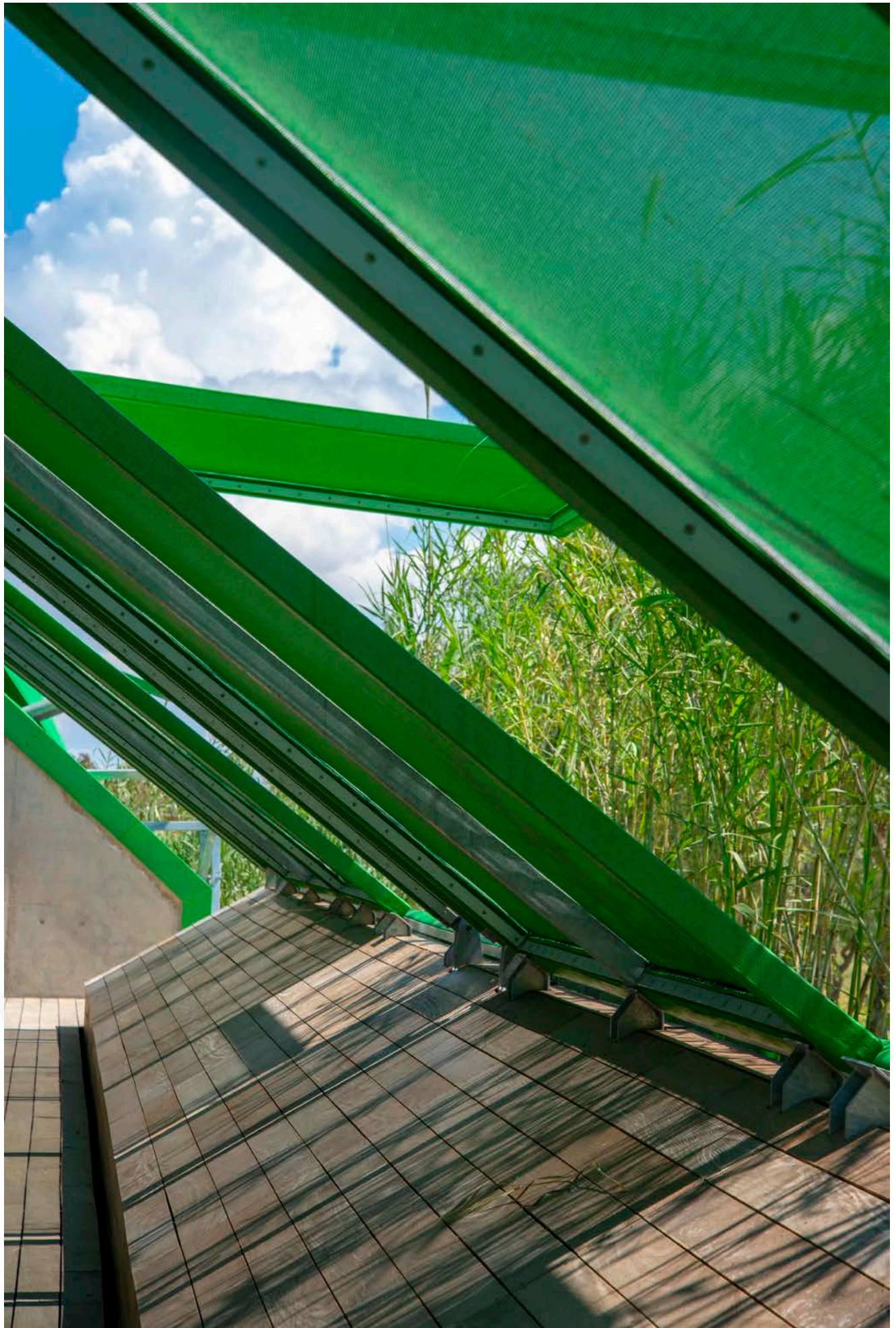
ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΕΠΙΣΗΣ: Μία βιβλιοθήκη πάνω στην άμμο με θέα τον ωκεανό

Πώς μπορεί η βιβλιοθήκη να αξιοποιηθεί από φοιτητές άλλων πανεπιστημίων, από ιδιώτες ή μελετητές;

Η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου ήταν ανέκαθεν ανοικτή και προσβάσιμη από φοιτητές άλλων πανεπιστημίων και από κάθε ενδιαφερόμενο πολίτη. Αυτό περιλάμβανε τόσο επίσκεψη και χρήση των αναγνωστηρίων, όσο και, για όσους διατηρούσαν συνδρομή, δανεισμό υλικού. Αυτή η δυνατότητα ισχύει και τώρα με κάποιες όμως αναβαθμίσεις και βελτιώσεις σε ότι αφορά την τεχνολογική υποδομή, την απλοποίηση διαδικασιών, καθώς και την προσθήκη νέων διευκολύνσεων. Αναπόφευκτα, προτεραιότητά μας είναι η μέγιστη δυνατή εξυπηρέτηση της πανεπιστημιακής κοινότητας, αλλά συνάμα και η κάθε δυνατή εξυπηρέτηση του ευρύτερου κοινού, φοιτητών, μαθητών, ιδιωτών, κ.ά. Στο πλαίσιο αυτό, η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου παρέχει υπηρεσίες και διευκολύνσεις σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο.

Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου

Λειτουργεί επί 24ώρου βάσεως;

Ειδική μέριμνα έχει γίνει προκειμένου η Βιβλιοθήκη μας στις νέες της εγκαταστάσεις να παρέχει τη δυνατότητα σε μελετητές για χρήση αναγνωστήριου επί 24ώρου βάσεως. Αυτή η διευκόλυνση έχει αγκαλιαστεί θερμά από τους χρήστες, οι οποίοι καθ' όλη τη διάρκεια της μέρας, και της νύκτας, αξιοποιούν τον χώρο αυτό. Πέραν αυτού, όμως, έχουν γίνει πρόνοιες ώστε και οι υπόλοιποι χώροι της Βιβλιοθήκης να παραμένουν ανοικτοί μέχρι τα μεσάνυκτα κατά την εξεταστική περίοδο.

Εκτός από την αρχιτεκτονική της αρτιότητα, η Βιβλιοθήκη έχει υιοθετήσει σύγχρονες τεχνολογίες για την εξυπηρέτηση του κοινού. Ποιες είναι αυτές;

Μια σύγχρονη βιβλιοθήκη απαιτεί τόσο ένα σύγχρονο κτήριο όσο και σύγχρονες μεθόδους και μηχανισμούς λειτουργίας. Αυτός ήταν και ο πρωταρχικός στόχος, αλλά και η αποστολή της Βιβλιοθήκης μας. Ως εκ τούτου, πέραν του σύγχρονου επιστημονικού περιεχομένου και του υπερσύγχρονου και μοντέρνου αρχιτεκτονικού σχεδιασμού του κτηρίου της, είναι και **εξοπλισμένη με τα τελευταίας τεχνολογίας μέσα οργάνωσης και εξυπηρέτησης**. Αυτό σημαίνει ότι είναι εξοπλισμένη με **συστήματα ταυτοποίησης υλικού μέσω τεχνολογίας ραδιοσυχνότητας (RFID)**, διαθέτει **συστήματα αυτόματου δανεισμού προς αυτόνομη και συνεχή χρήση** από κάθε μέλος, **σύστημα 24ώρης δυνατότητας επιστροφής υλικού, σύστημα διαχωρισμού βιβλίων (Sorting System), σύστημα ταυτοποίησης στοιχείων κατά την είσοδο και έξοδο** των χρηστών (τόσο για σκοπούς ασφάλειας, όσο και για σκοπούς καταγραφής στατιστικών για τη στοχευμένη ανάπτυξη συλλογής και υπηρεσιών) και πολλά άλλα που διευκολύνουν τόσο το έργο των χρηστών, όσο και όσο και την απλοποίηση/αυτοματοποίηση των διαδικασιών. Πέραν αυτών, η Βιβλιοθήκη διαθέτει **προηγμένης τεχνολογίας εξοπλισμό για ψηφιοποίηση υλικού** με σκοπό τη διάσωση και διάθεση σε ψηφιακή μορφή πολύτιμων αρχείων και τεκμηρίων προς την ερευνητική κοινότητα.

Αυτός ο χώρος αποτελεί σύμβολο γνώσης, συνεισφοράς, παιδείας και τόσα άλλα που μια βιβλιοθήκη μπορεί και πρέπει να εμπνέει στο κάθε άτομο ξεχωριστά

Πόσο ενημερωμένη είναι η συλλογή της Βιβλιοθήκης;

Η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου διαθέτει 600.000 τόμους έντυπων βιβλίων και περιοδικών, και παρέχει πρόσβαση σε 480.000 τίτλους ηλεκτρονικών βιβλίων, 30.000 τίτλους ηλεκτρονικών περιοδικών και 167 βάσεις δεδομένων. **Συγκαταλέγεται στις πλέον ενημερωμένες βιβλιοθήκες στην Κύπρο αλλά και στον ευρύτερο ελληνικό χώρο** σε ό,τι αφορά τις ανάγκες της πανεπιστημιακής κοινότητας για διδακτικούς και ερευνητικούς σκοπούς. Προς αυτή την κατεύθυνση διατηρεί και αυξάνει τις συνδρομές της με τους πλέον έγκριτους και απαραίτητους εκδοτικούς οίκους, καθώς και με έγκριτα επιστημονικά περιοδικά και βιβλία. Με τις ιδιαιτερότητες της σύγχρονης επιστημονικής πληροφόρησης και επικοινωνίας, απαραίτητο κριτήριο για μια αξιόλογη και αξιόπιστη συλλογή αποτελεί η αμεσότητα και εγκυρότητα της πληροφόρησης. Αυτός είναι και ο στόχος μας, τόσο της Βιβλιοθήκη όσο και των μελών του προσωπικού του Πανεπιστημίου Κύπρου για κάλυψη των αναγκών τους σε έρευνα και διδασκαλία. Πέραν όμως αυτού, η Βιβλιοθήκη μας γίνεται καθημερινά αποδέκτης σημαντικότερων συλλογών βιβλίων και προσωπικών αρχείων προς εμπλουτισμό της συλλογής της. Αυτό το ενδιαφέρον από εξέχουσες προσωπικότητες της Κύπρου τιμά ιδιαίτερα τη Βιβλιοθήκη και το Πανεπιστήμιο Κύπρου γενικότερα, προσδίδοντας παράλληλα στη

Βιβλιοθήκη ένα χαρακτήρα γενικότερης προσφοράς προς την κοινωνία και τη γενικότερη πνευματική, ιστορική, πολιτιστική καλλιέργεια των πολιτών της Κύπρου. Με τα σύγχρονα μέσα και την ανάγκη για άμεση πρόσβαση στην επιστημονική πληροφόρηση, η Βιβλιοθήκη μας στηρίζει έμπρακτα και με σθένος την προώθηση της Ανοικτής Πρόσβασης (ως Εθνικό Γραφείο), τόσο ως θεμελιώδες στοιχείο στην έρευνα και την ανάπτυξη, όσο και ως προϋπόθεση και οδηγία της ΕΕ για τα χρηματοδοτούμενα ερευνητικά της προγράμματα.

Φιλοξενείτε συγγραφείς ή γίνονται εκδηλώσεις ανοιχτές στο κοινό;

Με την μετάβασή μας στην νέα εποχή και τις νέες προοπτικές που διανοίγονται με το νέο κτήριο, η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου καλείται να επεκτείνει τον ρόλο της, πέραν αυτού με τον οποίο την είχε η κοινωνία συνηθίσει. Με αυτό το όραμα και προσπαθώντας ο νέος χώρος να αξιοποιηθεί στον μέγιστο δυνατό βαθμό, έγιναν ήδη, αλλά και προγραμματίζονται, στοχευμένες εκδηλώσεις στον χώρο του Κέντρου Πληροφόρησης – Βιβλιοθήκη «Στέλιος Ιωάννου» προς ανάδειξη του πολιτισμού, της γνώσης, της επιστήμης, των τεχνών, κ.ά. στο τόπο μας. Το Πανεπιστήμιο Κύπρου, αλλά και η κοινωνία γενικότερα, έχει να παρουσιάσει σημαντικό αριθμό αξιόλογων συγγραφέων/ερευνητών, οι οποίοι στο Κέντρο Πληροφόρησης – Βιβλιοθήκη «Στέλιος Ιωάννου» μπορούν να βρουν τον φυσικό τους χώρο για προβολή και διάδοση του έργου τους.